



СТАНОВИЩЕ

От: проф. д-р Георги Недев Янков;

Научна специалност: 05.11.02. Политология, професионално направление 3.3. Политически науки

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност 05.11.02. Политология, професионално направление 3.3. Политически науки в УНСС.

Автор на дисертационния труд: Христина Иванова Димитрова

Тема на дисертационния труд: Принципите и ценностите на консерватизма и българските политически партии, членуващи в Европейската народна партия

Основание за представяне на становището: участвам в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 3327/13.11.2024 г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра „Политология“, факултет „Международна икономика и политика“ на УНСС по научна специалност Политология, професионално направление 3.3. Политически науки съгласно Заповед на Ректора на УНСС № 1132/20.05.2020 г. Обучението е осъществено в редовна форма от 28.04.2020 г., трансформирано в задочна форма на обучение със Заповед на зам.-ректора по НИД № 1254 от 26.04.2024 г. Отчислена с право на защита със заповед на Ректора № 3384 от 19.11.2024 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният за защита дисертационен труд е актуален, както в теоретично, така и в практико-политическо отношение. Посветен е на принципите и ценностите на съвременния консерватизъм и проблемите на тяхното артикулиране в програмните документи на българските политически партии, членове на Европейската народна партия. В този смисъл текстът е изключително полезен – и като анализ, и като

практическа насоченост. Изисква се широчина на мисленето, теоретични натрупвания и точно изследователско фокусиране, за да бъде дисертацията не просто проследяване на теории и практики, а задълбочен политологичен анализ. Приветствам избора на темата от страна на докторанта и оценявам всички трудности, пред които е бил изправен при разработването на дисертацията.

В структурно отношение трудът е балансиран и се придържа към „класическите“ модели на подобен тип изследвания – увод, три глави, заключение и използвана литература. Общият обем на дисертацията – 268 страници (от които 236 основен текст) отговаря на утвърдените стандарти. Използваните литературни източници - 284 (на български, английски, немски и руски език).

В Увода са налице всички изискуеми атрибути – актуалност и постановка на проблема, основен изследователски въпрос, предмет и обект на изследване, основна цел, основна теза, основни хипотези, формулирани изследователски задачи, методологически инструментариум; съдържателните и темпорални ограничения на изследването. Посочените атрибути са прецизно определени и в последствие развити в анализа.

Докторантът демонстрира добра степен на познаване на научната литература по изследваната проблематика, адекватно и продуктивно я използва. Приложените фигури и таблици илюстрират основния текст.

Анализът е логичен и последователно представя: (1) теоретико-методологическите проблеми на консервативната политическа философия; възникване и основните периоди в нейното развитие; анализирани са идеите на основни представители на консерватизма и е направен опит за извеждане на водещите принципи на консервативната доктрина; специално внимание е отделено на основните консервативни ценности и е осъществен сравнителен анализ на съдържанието на ценностите при различни мислители; формулирани са базисните различия между европейския и американския консерватизъм в търсене отговор на въпроса къде е българският консерватизъм (Първа глава); (2) анализирани са особеностите на българския политически консерватизъм; консервативните принципи и ценности възприети от ЕНП и „пътят“ на българските политически партии към членство в ЕНП; изведени са програмните принципи и ценности на Съюз на демократичните сили,

Демократи за силна България, Граждани за европейско развитие на България и Движение България на гражданите и е формулирана тезата за тяхната принадлежност към консерватизма (Втора глава); (3) изведени са основни консервативни ценности в съвременното българско общество на основата на вторична интерпретация на национални представителни социологически изследвания и се търси отговор на въпроса дали ценностните нагласи на обществото намират отражение в защитаваните принципи и ценности от политическите партии, членуващи в ЕНП; представени са резултатите от авторски интервюта с експерти по темата (практици и анализатори) и е осъществен анализ на техните оценки за съответствието/несъответствието на принципите и ценностите на българските партии с тези на консерватизма; осъществен е сравнителен анализ между класическите европейски консервативни принципи и ценности и принципите и ценностите на дясноцентристките и консервативни партии в България, активни членки на ЕНП – (Трета глава).

Заключението синтетично представя получените резултати от дисертационното изследване и изводите, до които авторът достига.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Внимателното запознаване с дисертационния труд на Христина Димитрова ми дава основание за следните оценки:

- (1) Изследването е посветено на актуален и значим за теорията и практиката проблем; осъществено е на добро теоретично равнище; представлява самостоятелен авторски продукт и отговаря на приетите стандарти за дисертационен труд;
- (2) Използваната методология - систематичен теоретичен преглед на основните литературни източници; контент-анализ на политически и програмни документи; вторична интерпретация на емпирични изследвания на ценностите; качествено изследване чрез дълбочинни интервюта с политици-практици и експерти-изследователи – е адекватна и продуктивно използвана;
- (3) Поставената цел: „да се анализират принципите и ценностите на консерватизма като политическа философия и да се идентифицира кои принципи и ценности са споделени в политическите и програмните

документи на българските политически партии, членуващи в Европейската народна партия“ – е постигната успешно;

- (4) Изследователските задачи на дисертационното изследване са формулирани адекватно и решени в хода на изследването.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Приемам като цяло самооценката на автора за приносните моменти в дисертационното изследване, като си позволя да открия следните от тях:

✓ Изведени и анализирани са основните характеристики на българския консерватизъм и е защитена тезата за съдържателната му близост до европейския консерватизъм, посредством идентифицираните разлики в консервативните идеи на европейската и американската политическа мисъл;

✓ Систематизирана е информация за пътя на българските политически партии и тяхното позициониране в ЕНП и е направена оценка за тяхната ангажираност с принципите и ценностите на ЕНП и влиянието им върху политическите процеси в България;

✓ Осъществен е контент анализ на основните политически и програмни документи на българските политически партии, активни членове на ЕНП - СДС, ДСБ, ГЕРБ, ДБГ и е постигнато идеологическо идентифициране на партиите като притежаващи консервативен профил и споделящи основните принципи и ценности на консерватизма. Изготвена е авторска таблица, илюстрираща приликите и различията в споделените принципи и ценности от ЕНП, СДС, ДСБ, ГЕРБ и ДБГ.

Посочените приноси коректно са разделени на теоретични и практико-приложни.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Христина Димитрова е представила справка за необходимите публикации – 4 публикации (от които една на български и три на английски език), отразяващи отделни аспекти от дисертационното изследване.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът съдържа необходимите елементи и информация, които съответстват на/и адекватно отразяват съдържанието на дисертационния труд.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Критичните ми бележки са от съдържателен и технически характер, а именно:

- ✓ В някои части на Първа глава изложението не е достатъчно фокусирано – изложени са общите възгледи на консервативни мислители и се губи в определена степен акцентът върху принципите и ценностите;
- ✓ Макар авторът да е посочил ограниченията на анализа, струва ми се, че изложението би спечелило, ако в текста бе направено сравнение между водещите принципи и ценности на консерватизма и тези на либерализма (и как една и съща ценност се интерпретира по различен начин);
- ✓ Според мен в дисертацията не е прецизирана достатъчно точно разликата консерватизъм – християндемокрация;
- ✓ Налице са технически грешки, които нарушават доброто съдържателно впечатление.
- ✓ Някои от тези бележки и препоръки се отнасят по-скоро до бъдещата изследователска работа на докторантката. И друг път в свои рецензии съм посочвал, че се рецензира това, което е написано, а не това, което допълнително може да се напише.

8. Заключение

Дисертационния труд на Христина Димитрова съдържа теоретични и приложно-практически резултати. Дисертационния труд удовлетворява изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане. Ето защо предлагам на научното жури да присъди на Христина Иванова Димитрова ОНС „доктор“ по научната специалност 05.11.02 „Политология“, професионално направление 3.3. „Политически науки“.

04.12.2024, София

Подпис:

проф. д-р Георги Янков
заслужил професор на УНСС



University of National and World Economy

REVIEW

By: **Prof. Dr. Georgi Nedev Yankov**

Academic Field: 05.11.02 Political Science, Professional Field 3.3 Political Sciences

Regarding: Dissertation for the award of the educational and scientific degree "Doctor" in the academic field of 05.11.02 Political Science, Professional Field 3.3 Political Sciences at UNWE.

Author of the Dissertation: **Hristina Ivanova Dimitrova**

Dissertation Topic: The Principles and Values of Conservatism and Bulgarian Political Parties Members of the European People's Party

Basis for this review: Participation as a member of the academic jury for the defense of the dissertation in accordance with Order No. 3327/13.11.2024 issued by the Rector of UNWE.

1. Information about the Candidate

The candidate has been enrolled in the doctoral program at the Department of Political Science, Faculty of International Economics and Politics at UNWE, in the academic field of Political Science, Professional Field 3.3 Political Sciences, as per Rector's Order No. 1132/20.05.2020. The training began in a full-time format on 28.04.2020 and was later converted to part-time study by Order No. 1254/26.04.2024 from the Vice-Rector for Research and Development. The candidate was granted the right to defend the dissertation by Rector's Order No. 3384/19.11.2024.

2. General Overview of the Submitted Dissertation

The dissertation presented for defense is both theoretically and practically relevant. It addresses the principles and values of contemporary conservatism and the challenges of their articulation in the programmatic documents of Bulgarian political parties affiliated with the European People's Party. In this context, the text is highly valuable—both as an analysis and as a practical guide. The dissertation requires broad thinking, solid theoretical foundation, and precise research focus to transform it from a mere review of theories and practices into a

profound political science analysis. I commend the doctoral candidate's choice of topic and recognize the various difficulties encountered during the dissertation's development.

Structurally, the dissertation is well-balanced and adheres to the "classic" models of such research—introduction, three chapters, conclusion, and references. The overall length of the dissertation—268 pages (236 of which are the main text)—meets established academic standards. The cited literature consists of 284 sources in Bulgarian, English, German, and Russian.

In the Introduction, all required elements are present—relevance and problem formulation, main research question, subject and object of the study, primary objective, main thesis, key hypotheses, formulated research tasks, and methodological framework, along with the study's content and temporal limitations. These elements are precisely defined and subsequently developed throughout the analysis.

The doctoral candidate demonstrates a solid understanding of the scientific literature on the topic and utilizes it in a coherent and productive manner. The included figures and tables effectively illustrate the main text.

The analysis is logical and sequentially presents: (1) The theoretical and methodological problems of conservative political philosophy; the origins and key periods of its development; the ideas of major representatives of conservatism are analyzed, and an attempt is made to derive the leading principles of the conservative doctrine; special attention is paid to the fundamental conservative values, and a comparative analysis of the content of these values across different thinkers is conducted; the basic differences between European and American conservatism are formulated in the search for an answer to the question of where Bulgarian conservatism stands (Chapter One); (2) The specific features of Bulgarian political conservatism are analyzed; the conservative principles and values adopted by the EPP and the "path" of Bulgarian political parties towards membership in the EPP; the programmatic principles and values of the Union of Democratic Forces, Democrats for a Strong Bulgaria, Citizens for European Development of Bulgaria, and Bulgaria for Citizens Movement are outlined, and the thesis of their affiliation with conservatism is formulated (Chapter Two); (3) Fundamental conservative values in contemporary Bulgarian society are identified based on a secondary interpretation of national representative sociological studies, seeking to answer whether the societal value attitudes are reflected in the principles and

values upheld by the political parties affiliated with the EPP. The results of original interviews conducted by the author with experts on the topic (practitioners and analysts) are presented, accompanied by an analysis of their assessments regarding the alignment/misalignment of the principles and values of Bulgarian parties with those of conservatism. A comparative analysis is conducted between classical European conservative principles and values and those of the center-right and conservative parties in Bulgaria that are active members of the EPP (Chapter Three).

The conclusion succinctly presents the results obtained from the dissertation research and the conclusions reached by the author.

3. Evaluation of the Scientific and Applied Scientific Results

A thorough review of Hristina Dimitrova's dissertation allows me to provide the following assessments:

(1) The research addresses a current and significant issue for both theory and practice; it is conducted at a solid theoretical level, represents an independent authorial work, and meets the accepted standards for a dissertation.

(2) The applied methodology—systematic theoretical review of key literature sources, content analysis of political and programmatic documents, secondary interpretation of empirical value studies, and qualitative research through in-depth interviews with political practitioners and expert researchers—is appropriate and effectively utilized.

(3) The stated objective: “to analyze the principles and values of conservatism as a political philosophy and identify which principles and values are reflected in the political and programmatic documents of Bulgarian political parties affiliated with the European People's Party”—has been successfully achieved.

(4) The research tasks formulated in the dissertation are appropriate and have been effectively addressed throughout the course of the study.

4. Evaluation of the Scientific and Applied Scientific Contributions

I fully accept the author's self-assessment of the contributions in the dissertation research, with the following being highlighted:

- ✓ The main characteristics of Bulgarian conservatism have been identified and analyzed, and the thesis on its substantive proximity to European conservatism has been defended, through the identified differences in conservative ideas between European and American political thought.
- ✓ Information on the path of Bulgarian political parties and their positioning within the EPP has been systematized, and an evaluation has been made of their commitment to the principles and values of the EPP and their impact on political processes in Bulgaria.
- ✓ A content analysis of the main political and programmatic documents of the Bulgarian political parties active in the EPP – UDF, DSB, GERB, DBG – has been conducted, leading to an ideological identification of the parties as having a conservative profile and sharing the core principles and values of conservatism. An original table has been created, illustrating the similarities and differences in the shared principles and values of the EPP, UDF, DSB, GERB, and DBG.

The mentioned contributions are correctly divided into theoretical and practical-applied ones.

5. Evaluation of the Publications Related to the Dissertation

Hristina Dimitrova has provided a reference for the required publications—4 publications (one in Bulgarian and three in English), reflecting various aspects of the dissertation research.

6. Evaluation of the Abstract

The abstract contains the necessary elements and information, which correspond to and adequately reflect the content of the dissertation.

7. Critical Remarks, Recommendations, and Questions

My critical remarks are of both substantive and technical nature, specifically:

- ✓ In some parts of Chapter One, the presentation is not sufficiently focused—general views of conservative thinkers are presented, and to some extent, the emphasis on principles and values is lost.
- ✓ Although the author has noted the limitations of the analysis, I believe the

presentation would benefit from a comparison between the leading principles and values of conservatism and those of liberalism (and how the same value is interpreted differently).

- ✓ In my opinion, the dissertation does not precisely distinguish enough between conservatism and Christian democracy.
- ✓ There are technical errors that undermine the overall positive substantive impression.
- ✓ Some of these comments and recommendations are more relevant to the future research work of the PhD student. I have stated elsewhere in my reviews that one reviews what has been written, not what further can be written.
- ✓

8. Conclusion

The dissertation of Hristina Dimitrova contains theoretical and practical results. The dissertation satisfies the requirements of the Law on Research and Development and its Implementing Regulations. Therefore, I propose to the scientific jury to award Hristina Ivanova Dimitrova the degree of Doctor of Philosophy in the scientific specialty 05.11.02 "Political Science", professional field 3.3 "Political Science".

04.12.2024, Sofia

Signature:

Prof. Dr. Georgi Yankov

Professor Emeritus of UNWE